

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/53/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8111214778
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8111214778.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Milana Šebeňa v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, proti žalovanému: N. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, teraz bývajúci na adrese C. - T. D., U. X, o zaplatenie 1.944,61 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10C/154/2011-32 zo dňa 17.2.2012, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj vo výroku o náhrade trov konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému (odporcovi) zaplatiť žalobcovi (navrhovateľovi) 381,42 eur s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 381,42 eur za obdobie od 30.6.2009 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 50,- eur splatných do 15-teho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku do úplného zaplatenia dlhu pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu (návrh) zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vychádzal z toho, že žalobca uplatňuje v konaní nároky proti žalovanému vyplývajúce z uzavretej úverovej zmluvy zo dňa 16.4.2008. Podľa tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 eur) s tým, že sa žalovaný zaviazal zaplatiť tento úver v 48 mesačných splátkach po 66,35 eur. Zo zmluvy vyplynul aj údaj o ročnej úrokovej sadzbe 35,91% a RPMN činilo 43,5%. Pretože žalovaný riadne nesplácal svoje záväzky dňa 29.6.2009 žalobca uplatnil nárok na zosplatenie celého úveru. Vyzval žalovaného, aby mu zaplatil sumu 2.609,11 eur spolu so zmluvnou pokutou. Žalovaný zaplatil 664,50 eur po doručení tejto výzvy. Je starobným dôchodcom s dôchodkom vo výške asi 800,- eur, z čoho asi 500,- eur vynakladá na splátky úverov a 130,- eur na bývanie. Po citácii ust. § 53 ods. 1, 4 Obč. zák., § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z., § 39 a § 457 Obč. zák. súd prvého stupňa uzavrel, že zmluvný vzťah účastníkov je zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľom a dodávateľom a zmluva, ktorá bola uzavretá je spotrebiteľskou zmluvou. Žalovaný ako spotrebiteľ nemohol individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil 50.000,- Sk a celkové náklady spotrebiteľa činili ďalších 45.952,- Sk. Pri štvorročnej splatnosti úveru je ročná úroková sadzba 35,91% ročne. Z internetovej stránky NBS mal súd za preukázané úrokové miery podobného úveru v bankách, pričom zistil, že pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od jedného do piatich rokov v apríli 2008 činil úrok 15,99% ročne. Preto dohodnutý úrok medzi účastníkmi vyhodnotil súd prvého stupňa s odkazom na aplikáciu § 39 Obč. zák. ako priečiaci

sa dobrým mravom a tak absolútne neplatný. Zdôraznil, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného, ako aj to, či dokáže žalovaný plniť svoj záväzok z úverového vzťahu. Je zrejmé, že žalovaný mal viacero úverov, ktoré spláca doposiaľ, čím je teda zrejmé, že jeho príjmy nestačili pokryť jeho výdavky, aj keď tieto boli tvorené výdavkami na jeho deti. Túto skutočnosť možno považovať aj za určitú ľahkomyselnosť žalobcu ako veriteľa, ktorý musí niesť dôsledky toho, že nedbanlivo overoval bonitu žalovaného, výšku jeho celkových nákladov a celkové schopnosti splácať úver. Ani vyššia miera rizika pri poskytovaní úveru zo strany nebankových subjektov neodôvodňuje akceptáciu dohodnutého úroku. Preto súd považoval predmetnú úverovú zmluvu za neplatnú a priznal žalobcovi právo na zaplatenie nesplatenej časti istiny. Žalovanému bola poskytnutá suma 1.659,69 eur, zaplatil 1.278,27 eur a rozdiel vo výške 381,42 eur bol priznaný žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia.

Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením peňažného záväzku. Pri aplikácii § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z. súd priznal žalobcovi právo na úrok z omeškania ako požadoval a to za obdobie od 30.6.2009 do zaplatenia.

Povolenie zaplatenia pohľadávky v splátkach odôvodnil súd pomermi žalovaného.

Výrok o náhrade trov konania súd odôvodnil úspechom žalovaného, ktorému však trovy v konaní nevznikli.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. V posledný deň odvolacej lehoty (zásielkou podanou na pošte 5.4.2012) oznámil súdu prvého stupňa len to, že proti rozsudku podáva odvolanie, ktoré odôvodnil v lehote 20-tich dní. Následne podaním z 23.4.2012 (už po uplynutí odvolacej lehoty) žalobca oznamuje súdu dôvody podaného odvolania. Nesúhlasí so závermi súdu prvého stupňa o absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy z dôvodu, že dohodnuté úroky sú v rozpore s dobrými mravmi. Rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi je potrebné posudzovať v každom prípade individuálne, s prihliadnutím na konkrétne okolnosti konania účastníkov v príslušnom období a na ich terajšie postavenie. Odkazuje aj na závery, aké vyplývajú z rozhodnutia NS ČR z 26.9.2007 sp. zn. 32Odo/174/2005 a sp. zn. 32Cdo/150/2007. Tvrdí, že predmetná úverová zmluva nebola ani v rozpore so zákonom, ani zákon neobchádzala a nebola ani uzavretá v rozpore s dobrými mravmi. Za takéhoto stavu je názor súdu prvého stupňa neopodstatnený a neodôvodnený. Aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku 3Co/3/2011 považoval dohodu o výške úrokov nad 13,84% ročne za absolútne neplatnú, ale zároveň určil primerané úroky. Zdôraznil, že vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu. Žalobca nesúhlasí ani s tvrdením konajúceho súdu týkajúceho sa bonity a stavu núdze klienta. Predmetná úverová zmluva je telefónna pôžička. V takýchto prípadoch prebieha vybavenie úveru telefonicky prostredníctvom bezplatnej zákazníckej linky, ktorá je dostupná v pracovných dňoch od 8.00 do 20.00 hod.. Potom, čo je klientovi úver schválený a dôjde k podpisu úverovej zmluvy, sú mu peniaze zaslané na bežný účet. Pri vybavovaní takéhoto úveru žalovaný kontaktoval žalobcu na základe výzvy zamestnanca žalobcu. Nadiktoval všetky potrebné osobné údaje a tiež údaje o výške príjmu, ktoré následne boli zapracované do predmetnej úverovej zmluvy. Žalobca výšku príjmu žalovaného zisťoval. Žalovaný uviedol čistý príjem vo výške 22.500,- Sk, čo je zrejmé aj zo zmluvy. Skutočnosti o nemožnosti splácať úver nastali u žalovaného až po podpísaní predmetnej úverovej zmluvy, čo žalovaný potvrdil aj v podanom odpore. Povinnosť veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver bol do platnej legislatívy zavedený až zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Navrhuje preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovie.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnil na úradnej tabuli súdu (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 1, 3 O.s.p.). Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi včas podaného

odvolania do tej miery, že nemohol preskúmavať tento rozsudok z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené vo včas podanom odvolaní. Za takéhoto stavu nemohol v dôsledku toho prihliadať na dôvody uvedené žalobcom dodatočne po uplynutí odvolacej lehoty (§ 205 ods. 3 a § 212 ods. 1 O.s.p.).

Z obsahu podaného odvolania nevyplýva, že by žalobca alebo žalovaný napadol výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo čiastočne žalobe vyhovené. Tento výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 381,42 eur s úrokom z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 381,42 eur za obdobie od 30.6.2009 do zaplataenia (v súdom prvého stupňa určených mesačných splátkach) nadobudol právoplatnosť a nebolo oprávnením ani povinnosťou odvolacieho súdu v tejto odvolaní nenažadovať časti rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať (§ 159 ods. 2, 3, § 206 ods. 2 O.s.p.).

Odvolanie podané žalobcom v zákonnej lehote nespĺňalo požiadavky stanovené v § 205 ods. 1 O.s.p. na takýto procesný úkon. Nebolo z neho zistiteľné v akom rozsahu sa napáda prvostupňový rozsudok a čoho sa odvolateľ domáha. Jednalo sa o vady podania, ktoré v prípade ich neodstránenia by boli dôvodom pre odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.. Žalobca však tieto vady svojho odvolania dodatočne osobitným písomným podaním odstránil, ale urobil tak až po uplynutí odvolacej lehoty. Z podania zo dňa 23.4.2012 vyplýva, že napáda výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a tiež samozrejme súvisiaci výrok o náhrade trov konania. Obsah doplnenia odvolania o jeho dôvody pri aplikácii ust. § 41 ods. 2 O.s.p. odôvodňuje záver o tom, že žalobca napadol len výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá i výrok o trovách konania. Tieto skutočnosti mal odvolací súd na zreteli, keď usúdil, že v súvislosti s doplnením odvolania už nemôže podané odvolanie odmietnuť, pretože je mu už známe, v akom rozsahu je rozsudok napadnutý a čoho sa žalobca odvolaním domáha. Vzhľadom však k výslovnému zneniu § 205 ods. 3 a § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd už nemôže prihliadať na dodatočne uvedené dôvody odvolania. O náležitostiach odvolania bol odvolateľ poučený aj v písomnom vyhotovení jemu doručeného rozsudku súdu prvého stupňa. Lehota pre žalobcu na podanie odvolania pritom uplynula 5.4.2012. Keďže žaloba doplnil dôvody svojho odvolania až podaním zo dňa 23.4.2012, nie je možné už k tam uvedeným dôvodom prihliadať.

Keďže odvolací súd môže preskúmať rozsudok súdu prvého stupňa len s viazanosťou vymedzenou podanými odvolacími dôvodmi, odvolací súd nemal inú možnosť len rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj vo výroku o trovách konania bez ďalšieho potvrdiť. Chýbajúce odvolacie dôvody v odvolaní žalobcu (včas podanom) vylučujú možnosť akéhokoľvek vecného prieskumu rozsudku súdu prvého stupňa.

Tieto skutočnosti zakladajú dôvod preto, aby odvolací súd v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby, ako aj o nepriznaní náhrady trov prvostupňového konania.

Takýto záver odvolacieho súdu má oporu aj v záveroch súdnej praxe. Podobné rozhodnutie odvolacieho súdu bolo predmetom prieskumu na základe dovolania podaného účastníkom konania vo veci vedenej na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1Obdo/16/2006. V rozhodnutí dovolacieho súdu z 22.1.2008 bola potvrdená správnosť postupu odvolacieho súdu, ak na dôvody podaného odvolania, uplatnené po uplynutí odvolacej lehoty, odvolací súd neprihliadal.

Odvolací súd nemá dôvod ani na pochybnosti pokiaľ sa týka záveru súdu prvého stupňa o neprimeranej výške dohodnutých úrokov z úveru. Ak žalobca poukazuje na možnosť súdu ustáliť primeranú výšku úrokov z úveru, tak potom možno dodať len to, že ak sa určí, že pre rozpor so zákonom, či rozpor s dobrými mravmi je dohodnutý úrok neplatný, potom niet priestoru preto, aby súd sám ustaľoval výšku úrokov, ktorá by zákonom alebo dobrým mravom neodporovala. Ani táto odvolacia námietka preto nie je dôvodná.

V odvolacom konaní žalobca bol neúspešný. Žalovanému v odvolacom konaní výdavky nevznikli, preto odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.